

HEMMA HOS
BIOBYGGE I VÄRLDSKLASS!

MYSTIKEN KRING

VI FÖRKLARAR!
HDMI-KABELN

NUMMER 6 JUNI 2023
PRIS 89 KR INKL. MOMS, 109 NOK, 84 DKK, 11 EUR

MULTIMEDIA

HEMMABIO

SOFIA KAPPEL:
PORR, SKRÄCK
OGH SUPER-
SKURKDRÖMMAR

Marantz Cinema 50
RIKTIGT BRA
BIOFÖRSTÄRKARE

Istället
för
soundbar

SAMSUNG QD-OLED 2023

Hög klass — enklare förpackning

Primare
Prisma SPA25

KOMPROMISSLÖS
KONSTRUKTION

TIDSAM 0979-06

06

7 388097 908908

RETURVECKA 28

STRAM SKRITT I SKANDINAVISK STIL

Primare håller hårt i tyglarna och sätter
fart framåt med nya Prisma SPA25.

TEXT **LUDWIG SWANBERG**
BILD **PRIMARE**

Hur du tänkt på...

...hur *du själv* brukar fungera när du väl bestämt dig för att ge dig iväg till din favoritbutik och inhandla den där produkten du gått och tänkt på ett bra tag nu?

Får jag då fråga: Hur brukar du faktiskt gå tillväga då, om du tänker

efter?

Skriver du **listor** och funderar på vilka **egenskaper** som är viktigast för just dig, eller följer du helst trenderna på webbforumet för att säkerställa att du väljer den produkt som "gäller just nu", i kraft av **specifikationer, funktioner** och **finesser**?

Ja, alltså: hur lyder *dina alldeles egna prioriteringar*, om du ska vara helt uppriktig...?

Fundera på det en liten stund, är du snäll.

– Me too...?

Arbetsgrupperna på Primarefabriken i Limhamn kan knappast beskyllas för att snegla på konkurrenterna och låta sig påverkas under utvecklingsarbetet av en ny produkt. Nej, istället verkar de fokuserade på att hitta lösningar som svarar upp mot deras *alldeles egna* prioriteringar.

De utformar förmodligen också en prioriteringslista, som – om den överensstämmer med just *din* – kan leda till en djup och långvarig kärleksrelation. Ja, det är förmodligen målsättningen under hela utvecklingsarbetet, från första skissen på ritbordet, till färdig produkt i rätt förpackning.

Låda

Det känns extra naturligt att börja med själva apparatlådan när vi pratar Primare. Den är helt föredömligt konstruerad, i välgörande tjock och stabil aluminium. Det perforerade pulverlackade locket klarar mitt hemgjorda resonanstest med bravur.

Designen är genomförd, och man tar tillvara möjligheten att låta de kvadratiska ventilationshålen bli en väsentlig del av formen i sin helhet. Även den tjocka bottenplattan är ventilerad, längs kortsidorna, och tre rejäla apparatfötter håller ekipaget på plats även om underlaget är ojämnt.

Det vittnar om höga ambitioner, och att inte nödvändigtvis följa normen, som brukar innebära ett billigt stansat plåtlock och fyra fula plastfötter. Primare inser vikten av en stabil låda, även om det innebär ökade kostnader. Lådan är

inte bara en låda, om du nu trodde det. Nej, den utgör en förutsättning för arbetsro för alla ingående kretsar, vilket resulterar i tydligt förhöjd ljudkvalitet, både för musik- och filmentusiasten.

Det vet man mycket väl i Limhamn. Man visar inte bara "var skåpet ska stå", utan i detalj hur man bör konstruera det. Ett rent föredöme för övriga att ta intryck av. Två tydliga tummar upp ger vi för det.

– Vem är du?

Jag ringde upp **Terry Medalen**, marknadschef på Primare, och intervjuade honom lite kring tankarna kring SPA25-projektet. Han kommer från USA, men härstammar faktiskt från Norge ursprungligen, berättar han. Därav hans skandinaviskt klingande efternamn.

Han poängterar i sin beskrivning av arbetet med både den integrerade SPA25 hemmabioförstärkaren som vi testar här, och det kommande processorförsteget i samma linje, att man inte gör någon skillnad på musik- och filmentusiaster i sin slutanvändarfilosofi.

– Vi tänker att båda kategorierna uppskattar så hög ljudkvalitet som möjligt, alldeles oavsett om det handlar om filmtittande eller musikalysnande. Därför har vi samma höga krav på våra multikanalsprodukter som på våra rena stereoprodukter.

Det känns ju ganska självklart, när man tänker efter. Särskilt som musik faktiskt är en så betydande del av helheten i dagens filmproduktioner. Titta bara på **Hans Zimmer** och **Ludwig Göransson** – två klart lysande exempel på filmmusikproducenter med superstar-status idag.

På apparatfronten intet nytt...

Efter några högst individuellt designade lanseringsprodukter vid starten för snart fyrtio år sedan, hittade man med 300-serien i mitten av nittio-talet en "in-house-design" som grundar sig på en samstämmig formgivning av alla produkter.

Man ska kunna se på långt håll att det står en Primare-produkt i musikanläggningen, och en

PLUS/MINUS

- + Genomgående hög kvalitet på hela konstruktionen. Fullt godkänt protokoll både externt och internt hör inte till vanligheterna, och är en fröjd för dig som uppskattar ren ljudkvalitet, tidlös design och lång livslängd.
- Inget phonosteg. Inga balanserade in- eller utgångar. Ingen hörlursutgång. Endast tre förstegsutgångar. Extremt få tillgängliga reglage innebär lång inlärningskurva för förstegångs användaren. Ofärdig mjukvara ger brister i musikuppspelningen.
- = Priset är högt för dig som absolut vill omge dig med musik och film med skyhögt ljudkvalitet, och då pratar vi inte om prislappen i första hand. Du behöver släppa drömmen om direktkontroll på apparatfronten och bli bästis med fjärrkontrollen och Prisma-appen på din pekplatta. Tar du beslutet, blir du rikligt belönad med hög prestanda och Skandinavians snyggaste superförstärkare.

TRE SNABBA

- Kompromisslös konstruktion för högsta möjliga ljudkvalitet per krona
- Superstadigt bygge med smarta lösningar för kraftoptimering inför dina lagrade användningssituationer (presets)
- Sympatiskt och berömvärt projekt där de individuella preferenserna fått gå före marknadens högljudska skrik efter nya finesser och specifikationer. Ett eget och ekologiskt vägval för kräsna användare med smak för långsiktiga kvalitetslösningar

R I M A R E

PRISMA

25

SPA 25

komplett anläggning ska förmedla en känsla av lugn och balans, kopplat med strama skandinaviska linjer och ett absolut minimum av synliga knappar, rattar och reglage.

Logotypen, som symboliserar samarbetet mellan en volympotentiometer, och bokstäverna **Alpha** (ingångssignal) och **Omega** (utgångssignal) ur det grekiska alfabetet, tillåts ta stor plats, och bryter därmed brutalt den stramt sobra formgivningen.

Logotypen särskrivs - **PRIMARE** - i en ansats att lugna ner eventuellt upprörda åskådare, inklusive undertecknad. Och här förstår du att vi funnit en av företagets medvetna *begränsningar*.

Stramt och sparsmakat

Prisma SPA 25 påminner om en arbetsstation för en gravallvarlig japansk sushi-mästare, med minst två Guide Michelin-stjärnor i protokollet. Det ska vara kliniskt rent, och de få verktyg som används - här i form av ett volymreglage och två knappar - ska kännas nyslipade och anatomiskt

utmärkta.

En extremt modig och samtidigt kaxig hållning, om du frågar mig. Särskilt i skenet av hur i princip hela konkurrensen ser ut.

Standardreceptet för hemmabioförstärkare är ju annars att fylla ut frontytan med ett myller av knappar och reglage, gärna kombinerat med en lucka, bakom vilken du hittar ännu fler manövermöjligheter. Mer JAS än glidflygplan, alltså. Primare föredrar enkelheten - eller kanske *andligheten* - i att få till en ultramodern totallösning, med ett absolut minimum av tillgängliga spakar och reglage för piloten.

Allt du behöver finns där, men du får tänka dig att öva upp en intuition för när du ska trycka på uppåt- eller neråtknappen, och när du ska vrida på den fagert CNC-frästa volymratten. Dessa tre förbinds av en smal och stram OLED-display, som med god skärpa och minimalt typsnitt förmedlar de val du gör längs vägen, trots att den inte upptar större yta än ett rektangulärt frimärke. Jag bugar inför våghalsigheten och putsar samtidigt läsglasögonen. Logotypen hålls

smakfullt begränsad i storlek, och är förpassad till nedre högra hörnet, förresten.

- Men hur tänkte vi nu...?

...hör jag dig helt motiverat fråga nu, för frågan är högst berättigad. Och tanken att avsiktligt begränsa dig med minimal manöverpanel i cockpit stavas *Prisma*. Eller kanske **Prisma**... Ty så heter Primares användar-app, vilken tillsammans med den helt nytvecklade bakbelysta fjärrkontrollen med samma namn utgör totala förutsättningar för dig för att kunna lyckas med både konfigurering, kalibrering och daglig bekväm kontroll av ditt nya flaggskepp.

Du laddar lätt ner den till din iOS- eller Androidbaserade mobil eller läsplatta. Den tillika stramt formgivna fjärrkontrollen har bra balans och ligger bekvämt i handen. Den kan för övrigt konfigureras till att styra merparten av Primares tidigare produkter, med några få tidiga undantag, och för bekvämlighetens skull även din TV. För vardagligt bruk, bara. Fiffigt!

Avdelning bakåt

En snabb blick på bakpanelen är allt som behövs för att mina initialt rynkade ögonbryn inför den sparsmakade frontpanelen ska åka upp i förhöjt normalläge igen. Här finns ändå en del bra möjligheter: Polskruvarna för högtalare är etiketterade Front, Center, Surround, Height och Surround Back. Detta kombineras med två separata subwooferutgångar (lågnivå) – en för LFE, och en okonventionellt dedikerad för centerkanalen för att optimera samstämmigheten med frontkanalerna.

Resonemanget är verklighetsförankrat, eftersom de flesta användare väljer en mindre centerhögtalare än de flankerande fullregisters fronthögtalarna, med hänsyn till bildytans placering. En dedikerad center-woofer löser uppgiften galant. Smart, tycker jag.

Vi räknar till 7.1.2, men hittar snart det lilla tillägget "assignable" vid polskruvarna för front, height och surround back. Det betyder att du kan bi-ampa fronthögtalarna, eller lägga till ett extra par höjdhögtalare om du vill.

Därigenom uppnår du maximala kanalkonfigurationen 7.1.4. Det alternativet kräver dock att du tillsätter ett extra stereoslutsteg.

May the 4th...

Passande nog är det precis i början av månaden maj när jag skriver om de inbyggda slutstegen. De är av Klass D-typ (HypexLCD250LP), sitter direktkopplade på utgångsterminalerna för kortast möjliga signalväg, och strömförsörjs via en switchande nätdel.

Effektuttaget vid multikanalsanvändning uppgår till 90W per kanal, men en adaptiv kraftallokeringskrets lägger blixtnabbt märke till när du väljer att spela musik i ren tvåkanal, och omdirigerar då en del av de tillgängliga kraftreserverna ombord till dina hungrande fronthögtalare.

En av de åtta ESS 9026PRO-DAC:arna dedikeras då för dirigentuppdraget. Konststycket fungerar även vid biamp-konfiguration, vilket då släpper loss 2 x 145W per högtalare så länge du kör stereokodat material.

– *I det utförandet blir det här Primares starkaste stereoslutsteg i dagsläget*, konstaterar Medalen förnöjt.

Men...

För dig som ändå vill använda dig av dina egna favoritslutsteg, finns vissa möjligheter, men även begränsningar. Du kan lägga ut fronthögtalare och centerkanal via förstegsutgångar, men du kan inte välja att koppla in till exempel ett

Här ser du ett designkoncept som angränsar till självplågeri för hemmabiokonstruktörer med hög ambitionsnivå. Tänk dig själv – din nya produkt ska kunna allt, och till din hjälp får du... två tryckknappar och en ratt. Och en plutteliten display. –Hörlursutgång...? –Bara glöm det, kompis. Lycka till nu

multikanalsslutsteg för att även förse surroundkanalerna med separat kraft.

Ett förstäligt val med tanke på att Prisma SPA25 ses som integrerad förstärkare, men ändå en begränsning i jämförelse med konkurrerande förstärkare från bland annat Denon, Yamaha och Marantz. Du får dra högtalarkabel till samtliga surround- och höjd-högtalare, med andra ord. Jag hade gillat ett par pre out för bakkanalerna här. De är lika viktiga som framkanalerna i min bok.

Multi-kulti

Gladare nyheter stoltserar dock bakom de fem analogingångarna, märkta A1 – A5. Mina nyputsade läslogsögon avslöjar att jag faktiskt kan konfigurera om fyra av paren som en dedikerad multikanalsingång, om jag nu skulle råka sitta inne med en högt älskad multiformatsspelare med analogutgångar för varje kanal.

Och så är faktiskt fallet – jag har till och med två: En Krell Cypher och en Marantz DV-12S2 – båda underbara musikförmedlare, trots avsaknad av HDMI-utgång för ljudutmatning.

Med SPA25 kan jag fortsätta avnjuta dessa skönheter, helt oavsett vilket format jag väljer. Samtidigt kan jag ansluta min Oppo UDP203-spelare till en ledig HDMI-ingång och låta Primares processorer stå för översättning och kanalförmedling.

Valet är mitt, och valet är fritt. Okonventionellt, oväntat och otroligt trevligt. Hurra!

Ett noll...

Fyra rena digitalingångar finns – en USB/B (768 kHz PCM, alt. DSD 512) för PC eller extern strömningslåda, en SPDIF koaxialingång och två optiska toslinkingångar. Av de sex HDMI-ingångarna är en eARC-specificerad, för enklast möjliga vidarekoppling av ljudet från den källa som för tillfället förser din TV med programmaterial.

Som ett ytterligare tecken på självständighet är HDMI-ingångarna begränsade 2.0b-standard, och stödjer därmed upp till 4K/60-s signaler. "Ett medvetet val", enligt Terry Medalen, som lägger ner tid på att förklara anledningarna till att inte bara kasta sig handlost och hänga på HDMI 2.1-standarden för att få en snygg siffra i specifikationerna.

– Vi ville försäkra oss om en stabil och väl fungerande signalhantering i första hand, för att undvika ovälkomna avbrott i signalflödet för alla garvade gamers därute. Vi la märke till att de som är mest hardcore ändå spelar med dedikerade höghastighets PC-konsoler, med mikrofonförsedda hörlurar, så vi satsade på stabilitet och förutsägbarhet för våra verkliga användare.

Och – skulle du ändå vilja koppla 8K till din nya bildskärm, så finns ju alltid möjlighet att gå förbi Prisma SPA25-förstärkaren och köra bilden separat till bildvisaren." Ett klokt och genomtänkt vägval i mina öron.

Här är vi!

En 3,5mm-ingång för den medföljande mätmikrofonen, två Ethernetportar, två WiFi-antennor och en USB-ingång sitter prydligt placerade i övre vänstra hörnet. I övre högra hittar vi triggeruttag, en IEC jordad nätbrunn och strömbrytaren, numera på mer förväntad plats på bakpanelen.

Tidigare om åren kunde man hitta den längst ner i hörnet av ena kortsidan. Superhemligt, individuellt och *very Primare*. Det gillade jag. Och förresten – valet att screentrycka adressen till fabriken i Limhamn på baksidan känns också veritabelt *gulligt* – ett välkomnande till Primare-familjen, kan man känna. Heja.

Nu!

Inkopplandet går smidigt, mycket tack vare den tydliga sektioneringen av in- och utgångar, och även med tanke på att jag ställt en liten smidig sjutums LCD-skärm på sidobordet bredvid lyss-

Puh. Det var här alla gömde sig. Baksidan är rena skolexemplet på hur man bör sektionera lågnivå, högnivå, digitalsektion och högspänningsdel för bästa prestanda och snyggast installation. Extra plus för analogingångarna, som kan konfigureras antingen som fem stereopar eller en 7.1-ingång och ett stereopar!

ningsfåtöljen.

Den har man STOR nytta av när man ska konfigurera Prisma SPA25. Via setupknappen på Prisma-fjärrkontrollen når du alla inställningsmöjligheter. Gränssnittet är dock något av en besvikelse, och påminner lite väl mycket om de grova menyer som präglade processorer som till exempel Krell Showcase i början av seklet.

Det blir lite Excel kalkylark av det hela.

Här skulle lite industrispionage på konkurrenterna faktiskt kunna vara på sin plats. Det är dock gott om inställningsmöjligheter. Allt det förväntade finns, plus en hel rad med "presets", vilket kanske skulle kunna översättas med

"användarlägen" eller "gärningsmannaprofiler", kanske...

Här kan du lätt konfigurera och komma åt dina rådande preferenser för när du vill ha filmvisning, musikstund, spelhåla eller bara vanlig cocktailbjudning, för att nämna fyra av upp till sju (!) möjligheter. Användbart och bra!

Prima Prisma?

Användarinterfacet i Primares strama och stilfulla Prisma-app erbjuder direktkontroll av alla funktioner i Prisma SPA25, och låter dig även spela musik från flera plattformar. I skrivande stund tillhandahålls endast Spotify Connect direkt från appen, medan andra spelare nås via rubriken "Cast Services".

Det krävs dock att du sätter upp dem via Google Home innan de blir tillgängliga. Även om appen ser prydlig och genomtänkt ut känns det här krångligt och ofärdigt, men jag anar att Primare jobbar med en mjukvarufix av problematiken.

På samma sätt får jag ett meddelande i Roon-appen om att "Primare Prisma SPA25 ännu inte är licensierad för användning som Roon Endpoint". Man kan dock ansluta till den via Airplay, men då vet både du och jag att upplösningen blir begränsad. Jag väljer ändå att göra det, för att få tillgång till mitt stora växande musikbibliotek under testperioden.

Direktstöd för Tidal, Qobuz och Roon Ready status fortfarande på önskelistan, alltså. Inter-

netradio tillhandahålles också, vilket är mitt favoritsätt för inkörning av nya apparater. Välj en så högupplöst radiostation du kan hitta, och sprid ut i alla tillgängliga kanaler i uppemot en vecka, så kan du ta på dig testörönen i lugn och ro sedan.

Kalibrare necesse est

Den manuella kanal-, avstånds- och nivåjusteringen är alltid steg 1 inför en lång testresa. Dels avslöjar den eventuella akustiskskillnader i olika delar av lyssningsrummet, och dels får vi en uppfattning om hur väl olika högtalaruppsättningar verkar fungera med förstärkaren för ögonblicket.

Primare Prisma SPA25 erbjuder injustering i centimetersteg, vilket gör det möjligt för dig att vara noggrann i mätning och inmatning. Vi sätter alltid ribban med en noggrann manuell injustering, och börjar sedan lyssningsresan så.

SPA levereras med Dirac Live, som akustik-kompenserar dina högtalare under 500 Hz, vilket räcker långt om du inte har en alltför krånglig akustik eller varierad högtalaruppsättning. En ordinär mätmikrofon medföljer för detta ändamål, tillsammans med en faspenna!

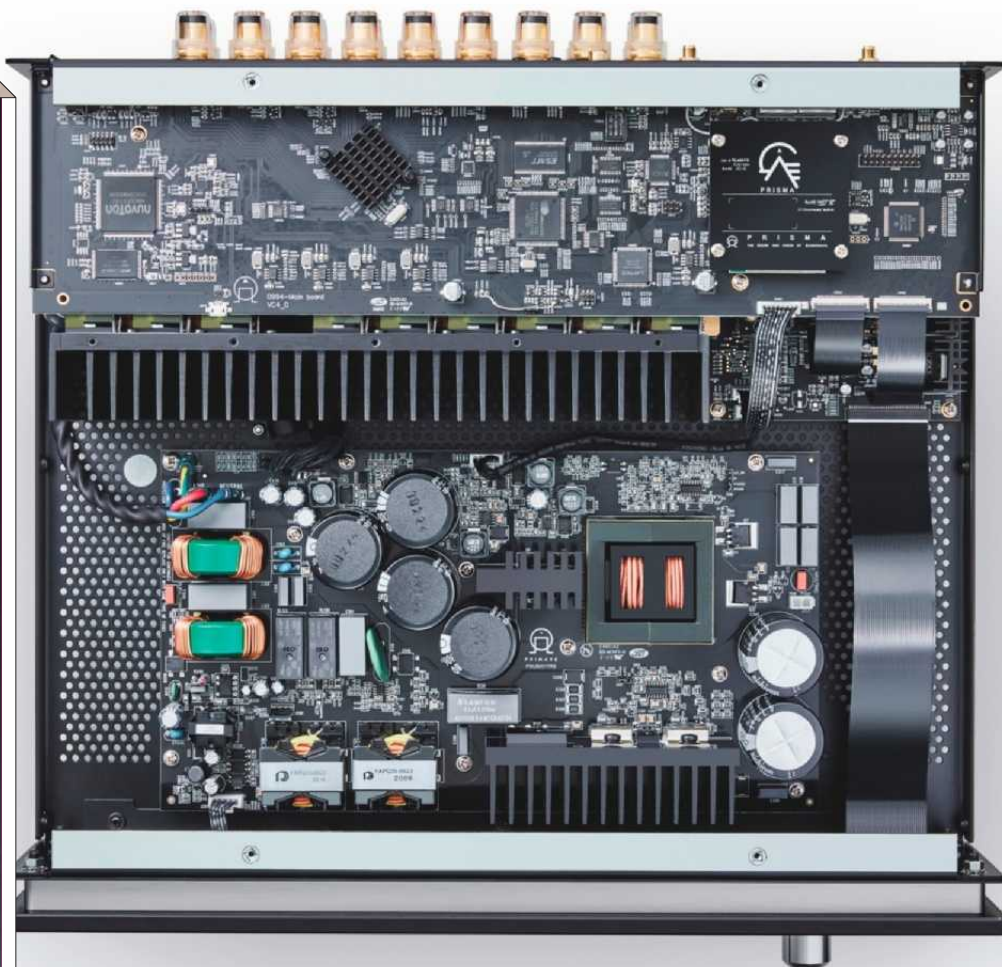
Ett bra drag, tycker vi och applåderar tilltaget. Du kan även uppgradera till fullfrekvenskorrigering om du vill, men det kostar runt en tusen extra.

In Stereo

Stina Nordenstam inleder lyssningen via Spondors trevägsmonitorer Classic 100 med sin

FAKTA PRIMARE PRISMA SPA25

Apparattyp	9.1-kanals (11.1 med externt slutsteg) hemmabioförstärkare med nätverkskoppling och internetradio. 3.1 kanaler pre out.
Utförande	Svart- eller silveroxerad borstad aluminium
Effekt	Hypex Klass D 9 x 90 W vid 8 Ohm, 20Hz - 20kHz kontinuerligt. 145 W per kanal vid tvåkanalsdrift. Möjlighet till 2x145 W vid bi-amping av frontkanalerna.
Ljudformat	AIFF, FLAC, ALAC, WMA, DSD. Spotify Connect inbyggt. Övriga önskemål via Airplay 2, Chromecast, UPnP/DLNA-Bluetooth; USB-B (PC/MAC) Valbara ljudlägen för Party/Stereo/Bypass.
Rumskorrigering	Dirac Live upp till 500 Hz. Mätmikrofon medföljer.
Ingångar	6 x HDMI 4K, 1 st SPDIF (coax), 2 x Toslink, 1 x USB, 5 par RCA in
Utgångar	2 x HDMI 4K, varav en eARC, 9 par högnivå ut, 3 x lågnivå ut, 2 x subwoofer ut
Processor/DAC	8 x ESS ES9026PRO, 192 kHz, 32 bitar
Appar	Spotify Connect, TuneIn, multiroom via Prisma-app
Övrigt	Faspenna och provprenumeration för TIDAL och ROON medföljer
Trådlöst	AirPlay2, DLNA, Flac/Flac HD, Bluetooth
Mått (BxHxD)	430 x 142 x 420 mm
Vikt	12 kg
Pris	67 000 kronor
Kontakt	www.primare.net

Ordning och reda. Ett uppriskande exempel på hur företagets filosofi om stram och enkel design av högsta kvalitet genomsyrar även insidan. Rent, välventilerat och överskådligt, med genomgående hög kvalitet på ingående komponenter. Notera även den "dubbla fronten" – ett kännetecken hos Primare sedan starten. Allt för att eliminera oönskade kraftfält i de sensitiva ljudkretsarna. Den öppna arkitekturen, som delvis kommer av att företaget använder sig av ytmonterade komponenter för kortast möjliga signalvägar, eliminerar behovet av kylfläktar och reducerar risken för oxidation och kallödning i det hav av sladdar som normalt huserar förstärkarbyggen i mellanprisklassen och neråt. Därmed förlängs livslängden på både apparat och användare.

spännande produktion *The World Is Saved* från 2004. Trots högtalarnas inneboende generösa och mjuka klangkaraktär låter hela produktionen fullständigt klock-klar, med härligt genomskiktligt transparent och en nästan generande intim förmedling av textraderna.

De mörka anslagen på den dova bastrumman i bakgrunden pulserar som djupa hjärtslag, och gör resan spännande, trots otaliga tidigare lyssningar. Antagligen på grund av extrakraften SPA25 skjuter på i stereoavspelning. Urkraft renar. Inte bara ljudet, utan även din trötta själ. På ett ögonblick är hela skivan slut. Jag som satt så skönt.

Steve Jansens (Japan) projekt *Tender Extinction* förlänger den magiska Stina-stämningen och visar på liknande kvaliteter. Primareförstärkaren verkar gilla utmaningen att servera akustiska klang- och percussioninstrument så rent och definierat som möjligt, och samtidigt krydda anrättningen med massiva synthslingor från källarvåningen.

Den låter aldrig besvärad, utan serverar allt vitt och brett på en färgglad palett, utan att darra det allra minsta på manschetten. Härligt. Hela skivan igen.

M83s *Junk* på vinyl från 2016 åker på skivtallriken, och poppar effektivt hål på vår nyss så ljuvt svävande musikbubbla. Här pratar vi Franska Fashionista-beats och myllrande multitrackproduktioner med dyr studioutrustning i varje hörn. Och det hörs också.

Ljudet transformeras, och trycker ut poprytm i salongen. Uttrycket "get-up-and-go" infinner sig, och det dröjer inte länge förrän vi börjar "sitt-dansa" i stolarna. Inte det snyggaste man kan företa sig. Tur att ingen såg.

Okej.

Multikanal. Spondors utmärkta Classic-serie står redo för uppdraget både som frontar (Classic 100), center (Classic 2/3), bakkanaler (Classic 2/3) och

rear surrounds (Classic 1/3). Höjkanalsinformation via SVS Prime Elevation. LFE Avgrundsbas från KEF KC92. Kalibrerat och klart!

Först ut: **2L – the Nordic Sound**, på Blu-ray multikanals DXD 24/352,8. **Kåre Nordstogas** orgelimpromvisationer över psalmen *Deilig er Jorden* har blivit en ny testfavorit sedan vi hade Hamrammr-högtalarna på test under vintervåren.

Primareförstärkaren gör korstecknet, bugar artigt och levererar sedan kyrkorgeln med inlevelse och kraft. Klangen är lite fylligare än sist, och man förnimer känslan av att sitta där i de gamla träbänkarna och hoppas att Herren ska se på en med blid blick under hela testperioden.

Den rikare klangen är välkommen, när den liksom "fyller ut" de tomma bänkraderna i kyrkan med kropp och värme i klangen. Jorden är faktiskt härlig i högupplöst utförande, här i musik- och filmrummet.

Genomsiktligheten, transparensen och - vågar jag säga det - *andligheten* i musikförmedlingen från Stina och Steve - återfinns även här. Tankarna går till ett dyrt, vällagrat vitt vin av god årgång. Det går förstås lika bra med ett alkoholfritt alternativ.

Kraftwerks mäktiga box *Minimum – Maximum* representerar nästa skara män till rakning. Och här kommer bas i multikanal med knaster-torr precision i anslaget. Det är märkligt med Kraftwerk - det är som att deras inneboende glöd och passion kommer fram allra bäst om man ser till att kostymerna sitter skräddarsytt perfekt.

Med det menar jag att man alltså bör spela deras "werk" med en precist kalibrerad High End-anläggning för att nachhåren ska börja resa sig under den röda skjortkragen. Det verkar vara just den här precisionen som behövs för att låsa upp hela det kolsvarta avgrundsmörker som ligger till grund för de strama herrarnas rapport över världsallett.

Den klarar både fjädervikt och tungvikt med samma precision i boxhandskarna, och den kan måla upp ett helt världshavsakvarium när du känner för att bara flyta iväg från allt en stund. Primare har ett förflutet som musikförmedlare. Det hörs tydligt med SPA25.

Biomörkret lägger sig

Ja, man kan ju inte hålla på och simma i musik-världshaven hela dagarna. Man måste ju låta sig förflyttas till andra världar och breddgrader också. Här lämpar sig film nog allra bäst som mediaval.

Dirac-inmätningen med medföljande mikrofon tar ungefär 40 minuter, och jag känner igen resultatet från tidigare sessioner i samma rum. Grundljudet är detsamma, men basen får ännu bättre definition, och högtalarna verkar "hälsa på varandra" och bestämma sig för att "nu jobbar vi tillsammans, som en enda stor familj".

Jag gillar hur resultatet väver ihop ljudet och filmen till ett enda omslutande panoramalandskap kring lyssningsplatsen.

Förutom sedvanliga koaxial- och toslinkgångar står SPA25 med en USB-B digitalingång, för dig som gärna spelar högupplösta musikfiler från datorn. Det är klart värt besväret, för den inneboende DAC:en håller högt klass. Ljuva högupplösta musikstunder väntar därmed runt hörnet.

Här hittar du en av de avsevärliga begränsningarna, i och med att SPA25 försetts med HDMI 2.0b-specade (4K/60) HDMI-portar. Det är en satsning på stabilitet och driftsäkerhet, och en anpassning till den tänkta typiska användaren, menar företagsledningen.

Howl at the moon

Stärkt av upplevelsorna från nyss nämnda testsession med de norska varulvshögtalarna *Hamrammr* lägger vi återigen *The Revenant* i släden och lyssnar till de inledande tonerna av Ryuichi Sakamoto.

Tyngd, ödesmättat mörker och kindtands-gnisslande drama fyller oss, samtidigt som hagelbössorna avfyras i de snötyngda skogsdungarna. Vi följer med med omväxlande passionerad inlevelse och plötsligt uppbrott alldeles invid gevärmynnings fräna krutrök.

När **Leonardo DiCaprios** häst sätter av i full galopp, för att i nästa bildruta dödsstörta nerför bergsbranten, bildas samma hisnande känsla i maggropen som när mindre sportflygplan hamnar i oväder och drabbas av plötsliga luftgropar och sidvindar. En fysisk känsla, som i vår mörka biosalong antagligen piskas fram av kombinationen kraft och kontroll av varje ingående baselements in- och utåtrörelser.

Kalibrerar du noggrant, spelar alla element tillsammans, och då känns det i maggropen när hästen störtar utför branten. Så funkare det. Sätt därför av tid för inställningen av din nya maskin. Det har du tusenfalt åter.

Ny säsong

Netflix-succén *Drive to Survive* kan nog vara bland det bästa som hänt motorsporten på ett helt decennium. Mitt i testproceduren dök ett meddelande upp i flödet om att nya säsongen släppts, och timingen kunde inte vara bättre.

Vi bänkade oss förväntansfullt, och befann oss plötsligt i en trång gammal Fiat 500, på väg tillsammans med stallcheferna.

Primare **förmedlar dialogen i den lilla** Fiaten med all önskvärd precision, för att så fort bildören öppnas ändra ljudmiljön till vidsträckt, vidunderligt vackra bergslandskap i norra Italien, med alla små sparvar och omgivningsljud inräknade.

I nästa scen är vi mitt på den solstekta asfalten

TESTSYSTEM

Ljudkällor	Film och multikanalsmusik via Oppo BDP-203, Oppo BDP-105D, X-Box One X, Krell Cipher, Marantz DV-1252. FM-radio via Magnum Dynalab MD203T, ROON MQA via Roon Nukleus+ och Sonore ultraRendu, vinyl via Spiral Groove SG1.2, Lyra Etna, Rega Exakt, Clearaudio Maestro Ebony MM, Audio Research Reference Phono 10
Förstärkare	Yamaha RX-A8A, Magnum Dynalab MD203T, Jeff Rowland Synergy
Effektförstärkare	Magnum Dynalab MD203T, Wadia a102, Mytek Amp II
Högtalare	Spendor Classic 100, Spendor Classic 3/1, Spendor Classic 2/3, Wilson Yvette, Jern 12 WS & 14 ES, SVS Prime Elevation, REL S510 och KEF KC92 subwoofers
Kablage	Strömkablar, signalkablar, bildkablar och högtalarkablar från Nordost, Chord Company och Audioquest Strömförsörjning från Quantum och Furutech Apparatrack från Solid Steel och Finite Elemente. Apparattöfver från Finite Elemente, Nordost och Synergistic Research.

på starttrakan i enträgen väntan på att de röda startlamporna ska släckas, så att tjugotalet gaspedaler simultant kan stampas i botten för att släppa lös de tiotusentals hästkrafter som bara nyss hölls med stryppoppel. Ett monumentalt vrål, och så försvinner fyrtio baklykter i horisonten efter bara ett par sekunder.

Speed, Sir...?

Infallet ledde till ett nytt infall. Det har ju varit mycket snack om låg latens och hög upplösning i bildkretsarna kring lanseringen av senaste generationens hemmabioförstärkare, eftersom de alla är försedda med bildväxlar av olika kalibrar.

Och Primare har ju högst medvetet valt 4K/60, med hänvisning till driftsäkerhet och stabilitet, och vilken typ av användare som sannolikt väljer att skaffa en Prisma SPA25-förstärkare. Remember?

Alltså kopplade jag in min X-BOX One X spelkonsol och letade fram *F1 2020: DeLuxe Schumacher Edition* – ett ganska svårt och avancerat simulatorspel om du vill, men även en möjlighet att välja ett stall, en bil, en keps och ett lopp och bara trycka pelle i botten och hoppas på det bästa. Vilket var just vad jag gjorde, i syfte att få en upplevelse av fördröjning i bildsignalförmedlingen.

Det går undan i svängarna, och det gäller att gasa och bromsa på precis rätt ställe. Och – personligen lyckades jag *inte förnimma ens en antydning till fördröjning* av gaspåslag, inbromsning eller rattutslag under ett enda varv. Allt kändes tämligen hårdkopplat. Vad jag lyckades förnimma däremot, var hur stor nytta jag faktiskt hade av att höra i bakkanalerna när en illvillig konkurrent började närma sig. Jag behövde inte ens hålla koll i backspeglarna – fordonsljudet återgavs med förvånande precision i sidled, och jag hann utan vidare parera med precisa rattrorelser.

Därmed behöll jag min plats i loppet. Motorljudet mullrade mäktigt som bifall för bedriften. Så – för mig fungerar Prisma SPA25 alldeles utmärkt i spelsammanhang. Det var full fart framåt bara. Och i sidled.

Vroooooom...

Uppiggad av åkturerna gräver jag fram **Ron Howards** fartfyllda skildring *Rush*, om de gamla ärkerivalerna **James Hunt** och **Niki Lauda** från "back in the days" när hårdingar var hårda som stål, rökte cigg och festade sig genom nätterna, och var beredda att slåss till sista sekunden om det krävdes.

Här lyckas Prisma SPA25 bygga upp övertygande atmosfärer både i depåskramlet från stressade mekaniker strax före start och ute på banan mitt under race, när däcksljuden slungar oss diagonalt genom salongen, i dödsföraktande fart rakt mot däckbarriären.

Miljöer som kräver omedelbart gensvar från slutstegen för att det ska bli fysiskt och trovärdigt även i biostolen. Trots att effektsektionen nu är om-allokerad till 90W per kanal, är fysiken påtaglig, och stundtals rent köttig, när karossen lyfter i en okontrollerad båge innan föraren i sista hundradels sekunden lyckas återfå balansen.

Okej, vi har nog KEF KC92-subwoofern att tacka för det sista djupet i anslaget, men resten av registret stötar även med självsäker fysik. Det är lätt att det börjar rycka i gasfoten här. Tur att man har säkerhetsbälte på biofåtöljen.

Cha-ka-booooo!

Så här långt in i testproceduren är det något som börjar klarna i skallen, och det är känslan för hur Primare inte bara hanterar klanger (stort, transparent och med ett välkommet tillskott av värme i grundklangen), utan att det även finns en uppfriskande aptit på att servera plötsliga ljud så tätpackat som möjligt.

Det kan vara en dörr som slår igen, eller en hackspett som parkerat utanför fönstret. Eller så kan det handla om hur rytmer serveras. För i anteckningsblocket hittar jag ovanligt många blyertsanteckningar av typen "piggt, alert, livfullt, bra studs, momentum", när jag tittar igenom de senaste bladen.

Och de här anteckningarna återfinns främst på filmtittardelen av testperioden, vilket känns bra, eftersom det ändå är det "svåra" läget att få till, eftersom det är så många högtalare som ska sjunga i takt samtidigt då.

Sista filmen jag nämner i artikeln blir därför **Damien Chazelles** utmärkta *Whiplash*, om hur en stackars trumstudent (**Miles Teller**) trakaseras till framsteg av sin hänsynslöse lärare (**J K Simmons**).

Primare Prisma SPA25 blomstrar här, och visar att den förutom klangförmedling även känns angelägen om att sätta varje enskilt trumslag på *precis* rätt ställe, och samtidigt leverera ett komplett och trovärdigt helhetsljud, där hårt och löst spända skinn sätter tunna trästommar i svängning, samtidigt som träflisorna från trumstockarna yr i luften för varje enskilt cymbalslag.

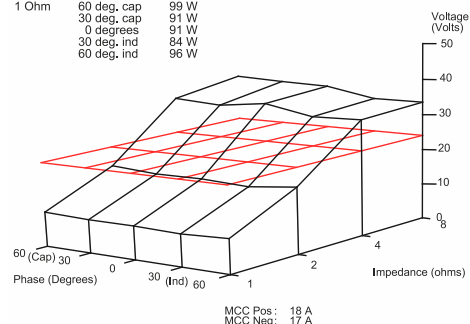
Det är som att man känner doften av instrumentkropparna, blandat med de ungdomligt

Dynamic Output Power

Equivalent watts)	170 W
8 Ohms 60 deg. cap	165 W
30 deg. cap	162 W
0 degrees	140 W
30 deg. ind	141 W
60 deg. ind	141 W
4 Ohms 60 deg. cap	291 W
30 deg. cap	277 W
0 degrees	304 W
30 deg. ind	261 W
60 deg. ind	267 W
2 Ohms 60 deg. cap	173 W
30 deg. cap	157 W
0 degrees	159 W
30 deg. ind	145 W
60 deg. ind	175 W
1 Ohm 60 deg. cap	99 W
30 deg. cap	91 W
0 degrees	91 W
30 deg. ind	84 W
60 deg. ind	96 W

AudioGraph - The PowerCube

Amplifier	: Primare SPA25
Serial No	: 91-4625-2155
Owner	
Place / date	: H&M / 3/21/2023
User	: JB
Rated Power	: 145 W at 4 ohms
Voltage	: 230

ängestfyllda svettdroppar som bryter ut i pannan på vår unge batterist. En bra film från 2014 – se den gärna – för mig fick den nytt liv igen under testperioden. Och JA, jag fastnade...

Höjdare, men...

Dolby Atmos och DTS X känns igen och avkodas automatiskt när de dyker upp. Primärskdisplayen ger viss information, och om du trycker på info-knappen på Prismafjärrkontrollen får du mer detaljerad information om antal kanaler och samplingfrekvens och liknande.

Spelar du höjdkanalskodad musik, vilket jag personligen starkt rekommenderar, är du än så länge hänvisad till en extern spelare såsom Apple TV för att få tillgång till hela härligheten. Du får alltså spela i *begränsat* läge i väntan på att mjukvaruutvecklarna är färdiga med licenser och implementeringar för användande via Prisma-appen, vilket säkert var en av grundtankarna där på ritbordet i Limhamn för några år sedan.

Personligen tycker jag att man ska servera prinsesstårta med rosen pryddigt placerad på toppen. Inte utan. Om du förstår vad jag menar.

Lagom åt oss

Avslutningsvis kan vi summera att Primare fortsätter att vara Primare, genom att envetet tänka själva och gå sina alldeles egna vägar i vårt hysteriskt omväxlande konsumtionssamhälle.

Nya integrerade hemmabioförstärkaren SPA25 är ett resultat av tydliga prioriteringar, där ljudkvalitet och långsiktig ägarglädje för musik- och filmentusiasten fått gå före grafisk finess och kameleontliknande mångsidighet, vilket uppvisas och erbjuds av flera konkurrenter för närvarande.

Den asketiska stramheten i Primares envetna och eleganta formgivning ställer också höga krav på dig som användare. Om du känner att du är upplagd för detta reningsbad, och att du i övrigt även passar in på den föreslagna "gärningsmanprofilen", kan du bli rikligt belönad, för SPA25 låter bra. Alldeles ovanligt bra, till och med.

Och i längden är det den viktigaste egenskapen hos en multikanals mediastation med inbyggd förstärkning, som i kraft av sin kvalitet och stramt återhållna elegans pryder sin plats på översta hyllplanet i ditt strama skandinaviska drömhjem bättre än någon annan.

Inte för alla, men kanske för dig. Rekommenderas därför med dessa förbehåll. ■

